

Orsovai Hírlap

TÁRSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl Józsefné könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SÁNDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona | Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „ | Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket félvesz a kiadóhivatal.
Nyiltér soronként 30 fillér.

A szocializmus vadhajtsái.

III.

Ha így fölismertük volna tehát a helyzetet és megállapodtunk abban, hogy ez áldatlan romboló munka nem ideális eszmékből fakadt és nem az elnyomott vagy nyomorgó emberiség segítségét, istápolását célozza, felocsudásunk egyszerűsége kötelességünké teszi, hogy a sáskarajként reánk telepedett elősdi szószátyár vitézeket lehetetlenné tegyük; önző üzelmeiket, tuncságából fakadó és jól megfizetett lázító agitációjukat önmagunk és a józanságra, meg becsületes munkára hajló munkásaink előtt leplezzük és ezeket, mint az elősdi pusztító férget magunk közül kiirtsuk és bizonyos, hogy akkor hathatósabb és üdvösebb munkát végzünk, mint az államhatalom végezhet, ha minden lovas rendőrt és pár ezred huszárt állandó készenlétben tart és akár naponta közejük ugrat; mert bizony a szurony előtt e szeméttölgök meglapulnak és ott, hol igaz veszéllyel kell farkaszemet nézni, átengedik a harcot a beugratott szegény áldozatoknak, kiknek aztán asszonya, gyereke siratja, ha nemcsak kenyerét veszti, de meg is benu a vagdalkozásban a hiszékeny jó ember.

Az erőszak se végez így aztán eredményes munkát, mert a férgese sértetlen marad, kerülvén gyáván a tűzvonalat.

Ha eddig csak általánosságban vázoltam a helyzetet, most azt mondanám,

TÁRCA.

Utazás az Aldunán, Orsovától Galacig.

Irta: Orelli Zoltán.

Kirándulónk rendszerint az Aldunának Báziaától Orsováig, vagy Turn-Severinig terjedő részét szokták felkeresni, a midőn elragadtatással nyilatkoznak a Kazán szoros páratlan természeti szépségeiről, valamint a Duna ezen szakaszában és a Vaskapuban észlelhető technikai munkálatok nagyszerűségéről. Igen kevesen vannak, akik az Alduna legdélibb része iránt is érdeklődve, a hajózás végállomásáig, Galacig utaznak le. Jóllehet ez az utazás Orsovától Galacig és vissza 6 napot vesz igénybe, tehát már ezen hosszúságánál fogva, valamint az útlevel kényeztetéssel járó kellemetlenségek miatt is, rendszerint kiesik a kirándulók programjából: mindamellett határozottan állíthatom, hogy ez az utazás megérdemli a fáradságot és költséget már csak azért is, hogy az ember annyi idegen dolgot lát és tapasztal ez alatt, a mennyit egy nyugati országban való utazásánál sem. Mert hiszen nyugat felé bármerre is megyünk, itthoni életmódunktól, szokásainktól lényegesen eltérő viszonyokat nem tapasztalunk. Mig az Alduna ezen legdélibb részén utazva

hogy minden munkás (e szóba foglalom az egész dolgozó társadalmat) ment legyen ámitások és botlásoktól, azt kutassa legelső sorban, hogy dolgos serény ember-e az, kit vezéreül fogad, vagy tunya, here?

Ha munkás, kinek multja, jelene tiszta, ugy csatlakozzék hozzá testvéreileg, mert a dolgos ember, ha téved is, de együtt érez bajtársaival; az ő igénye, vágya és törekvése azonos a miénkkel, az nem osztzkodást és fosztogatást akar, de méltánylást, becsülést, jogot és igazságos érvényesülést!

Ha here, kinek sosem volt állandó foglalkozása, azt vonja kérdőre, hogy mi jusson avatja magát a józan becsületes munkás dolgába? agítáljon ellene és az ilyent tőrja ki minden munkás testület kebeléből, mielőtt még elhíntené a mételet.

Ha ez elvet általánosítjuk, csakis akkor gondolhatunk arra a nagy feladatra, mely reánk az oly sebes léptekkel átalakult szociális társadalomban vár és melytől mi is azt remélhetjük, hogy a nagy társadalomban szavunk tényező lesz, mellyel kicsinek - nagyoknak, szegényeknek - gazdagnak és az államhatalomnak is számolnia kell.

Itt jutottam megint azon fénylő ponthoz, mely minden törekvésünknek bizonyos melegséget kell, hogy kölcsönözzön, melyben nemcsak hogy az összetartozandóság érzése kiesucosodjék, de egész mozgalmunk és nemes derék munkánknek a testvéri és mondhatnám családias jelleget adja. Ez pedig a hazafias érzület, mely színt, izt, meleget

és illatot kölcsönöz az egyébként rideg fárasztó és nehéz küzdelemnek.

Át kell éreznünk, hogy különösen nekünk magyaroknak ez a hazafias máz az a nélkülözhetlen keret vagy korlát, melyből ha kilépünk, szerte mállik az a szép gondolat, amely a honszeretet foglalatában eszményivé emeli a létért való küzdelmet is.

Szervezkedésünkben rázzunk le mindent, mi idegenországok szociális küzdőjéhez köt, mert a mi létünk és boldogulásunknak egész mások az alapföltételei, mint azoké, kik hasonló küzdelmet folytatnak más haza földjén, fölünk teljesen különböző viszonyok között.

Mi e csatlakozástól soha semmi jót nem várhatunk, de a szocializmus óriási világszervezetében csak atommá, kis kis részecskévé válunk és idővel felszívódnak, mint a vérré vált tápanyag a nagy szervezetben, mely annak erőt kölcsönöz, de maga beleolvad, elenyészik; csepp lesz a tengerben, de sem ő maga, sem a világ nem tud többé a létezéséről.

Megszünnénk egyed lenni, elvesztenék egyéniségünk, önállóságunk és a szabad cselekvés jogát mindenkorra!

Ki függetlenül egyénileg gondolkozik, kinek lelke fogékony aziránt az évszázados bámulatos kitartással, hittel folytatott tusa iránt, melyet nemzetünk az emberi és egyéni szabadságért folytatott: az irtózni fog e beolvadás gondolatától és az kiméletlen harcot fog üzenni velem együtt az annyira elfajult s bár lassan, de nálunk is terjedő kozmopolitizmusnak és világszocializmusnak.

A. D.

mindinkább meglep egy-egy keleti sajátosság a népfajban, a viseletben, a szokásokban, az építkezésben, stb. Hogy milyen konglomerátívum lehet találkozni a különböző nemzetiségeknek, mutatja az a körülmény, hogy ezen utazásomban a hajón tízféle nyelven hallottam beszélni és pedig: magyarul, németül, románul, szerbül, törökül, görögül, angolul, oroszul, örményül és spanyolul.

Itt egészen más érdekességeket találunk, mint a Kazán szorosban; természeti szépségekben bővelkedő részeket hiába keresnénk, nagy hegyek, sziklák, barlangok, vízesések nincsenek. Itt nem szorúl össze a Duna, hanem ellenkezőleg annyira elszélesedik, hogy egy helyen eléri az 5-km. t. Azonban lépten-nyomon különösen néprajzilag fontos és történelmi nevezetességekkel bíró városokkal találkozunk, melyek legnagyobb része a part szélére építve, a hajóról nemesak jól látható, hanem egy jó színházi látcsóval néhol már egyes házakba is benézhetünk. — A Duna, valamint nálunk Magyarország és Szerbia — úgy itt is két ország közt, azaz Románia és Bulgária közt folyván, önkéntelenül is összehasonlítást teszünk a szemünk előtt elvonuló látképek alapján e két országnak a civilizációtól való viszonyai felől. Ugyanis mig a bal parton levő román városok feltűnnek útaik és utcáik szabályossága, tisztasága, rendezettsége, építményeik

csinossága, izléssége által: addig a jobb parton fekvő bulgár városok megsemmelésénél ezzel épen ellenkezőleg azt tapasztaljuk, hogy a hegyek között elszórtan épített romladozó, düledező faházak, szabálytalan girbegurba utak teszik az egész várost, mely a keleti hanyagságról, elmaradottságról és a szegénységről, a nyomorúságról tesz bizonyosságot. Azonban mindezeknek dacára, ezen bulgár-török városok összességükben épen az elhanyagoltságuk, a rendezetlenségük-nél fogva néhol igazán festői képet tárnak a szemlélő elé.

Azon említésreméltó kikötővárosok közül, melyek útunkba esnek, találjuk mindenek előtt a bal parton Calafat romániai várost; itt láthatunk egy obeliszket abban a sáncban, melyből Károly román fejedelem, a mostani román király, 1877-ben az első ágyut sütötte el Vidin felé, kijelentvén, hogy Románia a török uralom alól felszabadult. Calafattal szemben a Duna jobb partján, közel a szerb határhoz látjuk Vidin bulgár várost. Itt tartotta székhelyét az utolsó bulgár edző Szcrazimir János, mig 1396-ban a Zsigmond királyhoz való csatlakozása miatt, midőn az Nikápoly alá vonult, a török trónjától meg nem fosztotta. A város X—XIV. században jelentékeny erősség volt, melynek egyik része a Dunaparton a hajóról most is jól látható. E török városrész aranyozott arabeszkékkel díszí-

Bikaviadal.

Bekövetkezett végre a plakátokkal és nagy dobbal oly régóta hirdetett szenzációja székes fővárosunknak: megtörtént az első bikaviadal Budapesten. A fővárosi tanács ugyanis már régtől fogva azon törte a fejét, hogy vajjon mivel érhetné el az idegenforgalom emelkedését? Milyen látványosságot produkáljon, hogy ide csalogassa a szórakozásaiban elkényeztetett idegeneket, hogy azok a látottakkal és tapasztaltakkal megelégedve térjenek vissza hazájukba? Fővárosunknak páratlan fekvésében rejlő szépsége, forgalma, műintézetek, muzeumi, színházai, lóversenyei mind olyan dolgok, melyek a tapasztalat szerint magukba véve nem elégítik ki az idegent, mertilyet, de még esetleg külömbeket is, másutt is látnak. Valami érdekes, izgató, rendkívüli látványosságról kelle tehát gondoskodni a cél elérése érdekében, a melyről az idegen elmondhatná, hogy ezért érdemes volt eljönni Budapestre. Így született meg a bikaviadalok tartásának eszméje. Kimondatott azonban, hogy Páris és Brüsszel példájára, szelídített formájában történjék a bikaviadal, a midőn a bikát nem ölik meg, hanem csak bizonyos akrobatái ügyeskedések kíséretében ingerlik. Ennélfogva tulajdonképen csak amolyan cacherozott bikaviadalokról van szó, mintha ezt valami panorámában látnók. F. hó 11-én volt az első ilyen viadal, melynek részletes ismertetését nem tartjuk szükségesnek, mivel annak leírását minden fővárosi lapból olvashatja, akit érdekel.

Mi csak az eredményt mérlegeljük. Az eredmény pedig: a jól megérdemelt fiasco. A fővárosi lapok tudósításai szerint az egész komédia „eleinte komikus, később unalmas.” Hiszen akrobatái mutatványokban gyönyörködni a cirkuszba megyünk, hol ennél külömbet is látunk, de még csikósaink is külömbet produkálnak az alföldön. Mi bírhat tehát ingerrel, az egésznek, mint újdonságnak ingerén kívül? A vér... Mert titokban mindenki bevallhatja, hogy a vér szaga vonzotta oda. Nohát kijutott ebből is. Az utolsó küzdelemben ugyanis Pouly espada, midőn szigonyát a bikába ütve, mintegy a kegyelemdöfést jelzi:

tett közkútjaival, csendes mecsetjeivel, Paszvan pasa sírjával és egyéb az ozman uralom hajdani dicsőségére valló emlékeivel, most már szomorú képet nyújt. Vidin lakossága mintegy 20000, bolgár, török és spanyol zsidó. Nevezetes foglalkozásuk az arany és ezüst filigrán munkák készítése. Vidin után megtekintésre méltó *Rahova* bulgár városka, a mennyiben a hajóról jól láthatók egy, a parton levő régi mór stílusban épült török gőzfürdő romjai. *Rahova* után egy reánk magyarokra nézve szomorú nevezetességű bolgár város következik az Oltinak a Dunába való szakadásánál: *Nicopol* (Nikápoly), itt verte meg ugyanis II. Bajazet szultán Zsigmond király 90000 főnyi seregét. E hatalmas sereg Orsován keresztül a szüerényi bánóságba, majd Szüerénytornya (Turn-Severin) és Bodon (Vidin) közt átkelve a Dunán Bolgárországba nyomult és Nagy-Nikápolyt vette ostrom alá.

Erős város, melynek romjai ma is látszanak. Az 1877. orosz-török háboru alatt az oroszok 3 napi ostrom után vetették be. Nikápolyt Heracleus császár alapította a VII. században; a városka amphi-theatrumszerűen épített török faházai-val és minaretjeivel festői látványt nyújt a hajóról. Nikápolytól körülbelül 2 óra múlva érkezünk a Duna legdélibb pontjához, a hol egyszersmind a legszelebb is a Duna. Itt fekszik Bulgária egyik igen jelentékeny kereskedő városa, a római *Novae* város helyén épített: *Sistor*

a bika minden regula ellenére hatalmasat döfött az espada czombjába: rajta tenyéryni, súlyos sebet ejtven. Ezek után már most azt kérdezzük, kinek kell ez a bikaviadal? Az idegeneknek? Hiszen akkor a több mint 10000 ember befogadására épített áréna egészen megtelt volna, holott az valójában félig üres volt, nem lévén több 5000 embernél, mely tehát arra mutat, hogy az idegenek világért sem érdeklődnek annyira bikaviadalunkért, mint azt a fővárosi tanács elképzelte. Vagy talán nekünk kell? Hiszen ha nekünk kellett volna, a mi kedvünkért már vagy ezelőtt régebben, vagy sohase csinálták volna. Vajjon mi szükség volt erre a mulatságra, mely ha vértelen, unalmas; ha pedig véres, kegyetlen? Hogy azonban nem volt vértelen, azt látjuk az első eset után s el lehetünk készülvél, hogy a további fellépések is véres „sikerűek” lesznek. Szükségünk van nekünk ilyen, a római tyrannusok által meghonosított szorakozásokra? Vajjon a „panem et circenses” korában élünk-e? Gondolom, nem azért küzdtek iskoláink, emberbaráti és kulturális intézeteink évtizedek óta erkölcsünk szelídítése-, művelődésünk érdekében, hogy most egyszerre nagy léptekkel siessünk vissza a középkor felé. Vagy talán azt hiszi a fővárosi tanács, hogy e nemes mulatság nem kelti fel a fővárosi iskolás gyermekek érdeklődését épen olyan fokban, mint a lóversenyek? És meg fogja tudni akadályozni, hogy a gyermekek ott jelen legyenek? És ha jelen vannak, nem fog-e ez a látvány zsenge lelkeikre olyan romboló hatást gyakorolni, a melyet az iskola soha sem lesz többé képes a maga szelídítő befolyásával ellensúlyozni? Azt mondják, hogy a modern ember idegei el vannak fásulva, hát mi szükségünk arra, hogy elmoderne-sedett idegzetiünket egészen tönkre is tegyünk? Azt kell hinnünk, egyelő nem hiányzott ahoz, hogy fővárosunk világ-várossá legyen, csupán a bikaviadalok. Tudtommal Londonban és Berlinben nincsenek bikaviadalok és ezek mégis világvárosok. Ám menjen az az idegen, vagy akár nem idegen is, Spanyolországba, ott egész teljességében kiélvezheti a bikaviadalok gyönyörűségeit, de mit érünk vele, ha hozzánk jön?

mely történelmileg reánk nézve azért fontos, mert itt kötötte meg II. Lipót király a törökkel azon békét, amely a II. József által megindított háborunak vetette végét. Nevezetes továbbá arról is, hogy itt gyűlt össze a nagy bolgár nemzetgyűlés, mely 1881-ben (Battenberg) Sándor fejedelmet fejedelmi székében újra megerősítette. Sistorvna különösen gabona kereskedése igen élénk. Sistorvtól mintegy 2 óra múlva érkezünk Bulgária egyik legnagyobb és legnevezetesebb városának, *Ruschtschuknak* kikötőjéhez. Itt már a hajó mintegy fél óráig tartózkodik, ez az idő épen elég ahhoz, hogy az ember a várost körülkocsizza, (ha ugyan valamelyik hajótsiszt is velemegy, mert külömben a rendőrség nem engedi ki a hajóról) A város legszebb része a Dunapart-ra van építve, ahol a többi szép épületei közül feltűnik a bulgár metropolita gyönyörű palotája. *Ruschtschuknak* 50000 lakosa rendkívül vegyes; így vannak a bolgárokon kívül törökök, örmények, cserkeszek, tatárok és spanyol zsidók, mely népfajok mindenike külön városrészen lakik. A lakosság többnyire arany- és ezüstékszerekészítéssel, cipő- és ruhavarrással, szőnyegkészítéssel és gabona kereskedelemmel foglalkozik. Itt van a hazája a többnyire cserkesz, tatár, vagy örmény „hamaloknak” (teherhordók), kiknek óriási testi ereje és munkabírása valóban bámulatos. Olyan terhekert ugyan is, a melyenket nálunk legalább is 4 ember emel, mint pl. zongorát. Wertheim szek-

Legfeljebb azt, hogy azt mondják: még mindig nyereg alatt puhítjuk a bikahúst!

omikron.

A tűzoltók közgyűlése.

Mult vasárnap tartották községünk önkéntes tűzoltói rendes évi közgyűlést. Bár nem mondhatjuk, hogy az egyesület tagjai körében valami nagy érdeklődés mutatkozott volna a gyűlés lefolyása iránt, mégsem mellőzhetjük a gyűlés ismertetését, mert a jelzett nap fordulópontot képez az egyet történetében. Az egyesület már 23. éve áll fenn, de eddigi szervezete, alapszabályai és szolgálati szabályzata már teljesen elavult. Most léptek életbe az új alapszabályok, melyeket a belügyminiszter már jóvá is hagyott. Az alapszabályok méltatását más alkalommal közöljük, a gyűlés lefolyásáról pedig a következőket adjuk.

Az Orsovai Önkéntes Tűzoltótársulat közgyűlése vasárnap délután folyt le az Arany Szarvas szálló nagytermében. Az egyesületi pártoló, sőt még választmányi tagok is távol maradtak a gyűlésről, a működő tagok azonban megjelentek annyian, hogy *Schramm* János elnök a gyűlést megnyithatta.

Megnyitója után Zelena József titkár vázolta a mult év történetét. A gondosan szerkesztett titkári jelentésből kiemeljük, hogy az egyesületnek a folyó év kezdetével 5 tiszteletbeli, 40 pártoló és 51 működő tagja van. A lefolyt évben 4 pártoló és 3 működő tag hunyt el, nevezetesen: Pollák Bernát, Pongrácz Imre, Rojeszku János és Theodor György, továbbá Burghardt Ferenc, Breitenbach János és Schwarzer Ede. Nehány kisebb tüzésesen kívül nagyobb veszedelem nem forgott fenn a lefolyt egyesületi évben.

A titkári és pénztári jelentés tudomásul vétele után a tisztikar megkapta a felmentvényt, majd az újabb 3 évre terjedő ciklusra megválasztottak: *Schramm* János elnök, *Freyler* Ignác parancsnok, *Schwaab* József alparancsnok, *Jely* János, *Oláh* Kálmán és *Franza* Wencel szakas-parancsnokok, *Gáspárdy* Aladár segéd-tiszt, dr. *Nagy* Sándor orvos, *Kosztáns* Miklós szertáros, *Zelena* József titkár, *Szedlacsék* József pénztáros. A választmány tagjai lettek: *Kopeczek* Ferenc, *Lujanovits* István, *Lujanovits* Sándor, *Schäfer* Mihály. A M.F.T.R. és a D.G.H.T. egy-egy képviselője, továbbá *Andrea* Ignác és *Wittmann* János. Számvizsgáló bizottság: *Kopeczek* Ferenc, *Miklós* Endre és *Rusz* Alajos rendes-, *Lujanovits* Sándor, *Schreiber* József és *Schäfer* Mihály pót-tagok.

A választások megejtése után követ-

rényt, egy hamál a hátára kötözött nyereg-re téve egyedül beviszi a kikötőből a hajóra. A várost 1640-ben már öttornyú vár védelmezte. 1810-ben hosszas ostrom után az oroszok kezébe került, a kik azonban a következő évben felégették és otthagyták. A hajókikötővel szemben, a Dunaközepe felé kis vízállásnál látható két elsüllyedt török hadihajó, melyeket állítólag az 1877-iki orosz-török háboru idején az oroszok süllyesztettek el. *Ruschtschukkal* szemben van *Giurgievo* romániai város, melyet a középkorban genuai hajósok alapítottak. Következő állomásunk, az egész úton legfestőibb képet nyújtó: *Tutranak* bolgár város, Bulgáriának leg-törökébb városa. A hajóról megragadó panoráma nyílik a lemenő nap vízfényében. A hegyek között festői rendtelenségben elszórt török faházak, török kúta-k, mecsetek gyönyörködtetik a hajó utasait. Ezután már csak egy bolgár kikötővárosunk van s ez *Silistria*, melynek vára még a mult században is a Dunamellék egyik legerősebb vára volt, melyet a krími háboruban az oroszok is sikertelenül ostromoltak. 1878-ban került a város a törököktől a bolgárok kezébe. Jelenleg lakossága mintegy 20000, melynek legnagyobb része török, a többi bolgár, oláh, görög, örmény és zsidó. Jelen-tékeny kereskedelme van s ipari foglalkozásai közül a leggyakoribb a posztó szövés és bőreszerzés.

[Folyt. következik]

kezett a szolgálati érmek kiosztása. **Freyler** Ignác parancsnok megható szavakkal üdvözölte **Schramm** János elnököt ez alkalommal és mellé feltűzte a 20 éves szolgálati érmet. Rajta kívül 20 éves szolgálati érmet kaptak: **Szedlacek** József, **Milasovits** Jakab, **Ritz** János, **Kreutzer** Róbert, **Jely** János, **Fröhlich** Nándor, **Habich** János és **Franta** Vencel; 15 éves szolgálatért: **Schwaab** József; 10 évesért: **Kopczek** Ferenc, **Kosztanits** Miklós, **Oláh** Kálmán, **Dancs** György és **Pálitz** István; végül 5 éves szolgálatért: **Chmel** Adolf, **Antosch** János, **Kner** János és **Madjura** Lajos.

A parancsnokság nevében **Gáspárdy** Aladár segédtiszt ismertette az új alapszabályok alapján a parancsnokság munka programját. Legelső teendője lesz a legközelebbi parancsnoksági ülésnek:

1) Az altisztek kinevezése és a legénység beosztása. Az alapszabályok szerint az altiszti állásokra, mint a minők az őrparancsnokok, rajvezetők és őrvezetők, továbbá a legénység körében felállított fokozatok elérésére a vizsgálóbizottság előtt letett vizsgálat képesít. A míg azonban tűzoltóink elméleti és gyakorlati kiképzéséről, valamint vizsgálóbizottság szervezéséről gondoskodva nincs, addig nincs egyéb hátra, mint hogy a parancsnokság az eddigi szolgálatok és képesség figyelembevételével, a maga hatáskörében osztja be úgy az altiszteket, mint a legénységet. Ezek szerint kinevez minden szakaszba 1-1 őrparancsnokot, 1-1 rajvezetőt és 2-2 őrvezetőt, összesen 12 embert. A legénységet a mászók, szivattyusok és rendfentartók csoportjába beosztja. Kijelöli a kürtösöket.

2) Megállapítja a „M.O.T.Sz.” által 1898-ban kiadott szervezeti, egyenruházati, rangjelzési és felszerelési szabályzat alapján, az egyes tűzoltók egyenruházati és rangjelzését, összeállítja szükséges felszereléseit.

3) Megszerkeszti a tűzoltóegylet szükséges bélyegzőinek feliratát, a használandó nyomtatványokat és könyveket s azokat elkészítteti.

4) Megállapítja a gyakorlatok és előadások idejét.

5) A testület részére szükséges oltószerek, személyi felszerelések és egyenruházatok beszerzési javaslatát megszerkeszti, hogy azt a legközelebbi választmány elé terjessze.

6) Kijelöli a tiszteknek és tisztviselőknek munka körét az alapszabályok értelmében.

A tűzoltók lázas ujjá szervezkedése érthető, ha figyelembe vesszük, hogy két év múlva lesz negyedszázados évfordulója az egyesület fennállásának. A testület akkor nagyobb szabású ünnepek keretében óhajtaná megünnepelni a nap emlékét s megmutatni, hogy a kor követelményeivel lépést tartva felemelkedett arra a színvonalra, mely életünk és vagyonunk önzetlen őreitől méltán elvárható.

HIREK.

A lap kiadóhivatala Handl Józsefné nyomdájában van, miért is mind az előfizetési pénzek, mind a lap megrendelésére s expedálására vonatkozó jelentkezések és felszólamlások, valamint a hirdetések oda intézendők.

Előfizetési ár:

egy teljes évre 8 K.
fél évre 4 K.
negyed évre 2 K.
Folyó év június 1-től
december 31-ig (7 óra) . . . 4.80 K.

Kérjük a t. közönséget, hogy lapunkat erkölcsileg és anyagilag támogatni szíveskedjék

Nemes tett. **Bordán** Oktáv helybeli tb. főszolgabíró e napokban ötven koronát juttatott az áll. polg. fiúiskola igazgatóságának kezeihez oly óhajjal, hogy abból egy alap létesíttessék, melynek évi kamatai az ifjuság jutalmi

könyveinek bevásárlására fordíttassanak. **Bordán** Oktáv úr kijelentette, hogy a tőkét évenként hasonló összeggel bizonyos fokig gyarapítani fogja s az ez évi kamatok fejében külön összeget bocsájt az igazgató rendelkezésére. Az alapítványról szóló levél a cél tüzetesebb megjelölésével csak ez után fog megszerkeszteni. E nemes tett dicsérei önönmagát.

Meghívó a záróvizsgákra. Ma kezdődtek meg a helybeli iskolákban az évvizsgák, s a következő sorrendben fognak lefolyni:

Jun. 16-án (csütörtökön) d. e. 8-12-ig a polg. leányisk. I. és II., d. u. 3-5-ig a III. IV. osztályvizsgái, 5-6-ig az összes leányok tornavizsgája. Este 6-8-ig az iparos- és kereskedőtanonok záróvizsgája.

Jun. 17-én (pénteken) d. e. 8-12-ig a polg. fiúiskola I., d. u. 3-6-ig a II-dik osztályvizsgája.

Jun. 18-án (szombaton) d. e. 8-12-ig a polg. fiúiskola III., d. u. 3-6-ig a IV. osztály vizsgája.

Jun. 19-én (vasárnap) d. e. 8-10-ig az ismétlő leányiskola vizsgája.

Jun. 20-án (hétfőn): d. e. 8-10-ig elemi iskola I. leány-, 10-12-ig II. leány-, d. u. 3-6-ig III-ik leányosztály.

Jun. 21-én (kedden) d. e. 8-10-ig elemi iskola I. fiú-, 10-12-ig II. fiú-, d. u. 3-6-ig III. fiúosztály.

Jun. 22-én (szórdán): d. e. 8-11-ig elemi iskola IV., V., VI. leány-, d. u. 3-6-ig IV., V., VI. fiúosztály.

Jun. 18-án d. e. 8-11-ig lesz a vasuttelepi iskola vizsgája.

A Te Deum és a tanév ünnepélyes berekesztése **jún. 23-án** (csütörtökön) d. e. 9 órakor lesz. Úgy az egyes vizsgákra, mint a szavalatokkal és énekszámokkal egybekötött záróünnepélyre a n. é. közönséget és az iskolabarátokat ezen az úton meghívja az iskolák igazgatósága.

Lövölde. A polgári lövész egyesület legutóbb megtartott díjlövészetén díjat nyertek: mélylövészekért **Rusz Alajos**, **Bekény László**, **Seymann Gyula**; körülövészekért: **Freyler Ferenc**, **Rusz Alajos** és **dr. Nagy Sándor**. A lövész egyesület a lövölde vendéglőse által felszolgáló étel és italok árát meghatározta és kötelezte a vendéglőst, hogy minden asztalon étlap álljon a vendégek rendelkezésére.

Vitorlásónakon Sárosból Orsováig A „Magyarország”-ban olvassuk, hogy e hó 22-én reggel egy sárosi fiatalemberekből álló öttagú társaság indul külön e célra készült vitorlásónakon Sárosmegyéből le a Tapolyon, Ondaván, Bodrogon, Tiszán, Dunán egész Orsováig. Az indulás Hanusfalvánál kezdődik. Az ut, beleszámítva az egyes városok s más nevezetes helyek megtekintését, körülbelül 15-16 napig fog tartani. Érdeklődéssel várjuk az elszánt csónakosokat, akiknek a terv szerint július 6-7-én kell városunkba érkezniük.

Az állami iskola kiállításai. Tegnap nyílt meg a helybeli polgáriskolai növendékek munkáinak kiállítása. Két nagy terem telt meg a kiállított tárgyakkal. Az emeleti rajzteremben van a **kézimunka- és rajzkiállítás**. Előbbi feltűnik a kézimunkák gazdag változatosságával. Horgolások, foltozás, tűzdelt munkák, keresztöltések, hímzések, tűfestés, kötések, hálómunkák és a kézimunkának még nagyon sok fajtája van ott képviselve. A pontos kidolgozás és izléses munka **Érdeky** Gabriella polgáriskolai tanítónő ügyességének tanújele. A szabadkézi

rajzok közül különösen az emberi arcok ábrázolásában szereztek nagy tökélyt a növendékek; de a gipsz utáni rajzok és virágminták is különösebb figyelmet érdemelnek. A falak telve vannak a fiúiskola egyik legfontosabb tárgyának, az ábrázolómértannak rajzaival. A távlati- és árnyékszerkesztések feltűnést keltenek. A IV. osztály tantermében van a **természetrajzi- és slójd-kiállítás**. Előbbinél a rovargyűjteményekben látunk dicséretes haladást. Az egyforma, izléses rovargyűjtő szekrények, telve a környék jellegzetesebb rovarpéldányaival, szép képet mutatnak. Figyelemreméltók a III. osztályos tanulók rendszerezett növénygyűjteményei is. A slójd kiállításnál újdonság néhány égetett famunka; az ottlevő példányok igazolják ezen munkálatok bevezetésének célszerű voltát.

A kiállítás f. hó 15.-től f. hó 22.-ig bezárólag, d. e. 8-11-ig és d. u. 3-5-ig tekinthető meg; vasárnap d. u. zárva. Felhívjuk az érdeklődő közönséget, hogy a kiállítást megtekinteni el ne mulassza, megérdemli a fáradságot.

Turn-szeveriniek Berzászkán.

A turn-szeverini liceum tanári kara kirándulást rendezett a Aldunára, mely alkalommal Berzászkát is meglátogatták. 12.-én d. u. 2 órakor érkezett meg a külön- s díszesen fellobogózott hajó a drenkovi kikötőbe. A kirándulókat, kik vagy 300-an lehettek, nagyon szívélyesen fogadták a berzászkaiak. A ki szállásnál **Gulomba** gör. kel. lelkész fogadta őket szívélyes szavakat intézve a kirándulás vezetőjéhez, kinek válasza után hosszúsorban zene kísérettel vonultak a gör. kel. templomba. Istenitisztele után a falu piacán tánc-következett, mely után „szetregáske” kiállításokkal hajójukra tértek s visszautaztak.

A selyemhernyók áldozatai.

Drimba zsupaneki körjegyző kocsisának felesége: **Sztana** Kalina múlt vasárnap délután több falubelijével **Toplec** felé kocszott, hogy a selyemhernyók számára szükséges eperfaleveleket az útszéli fák-ról beszeresse. A 100-as számú vasuti őrház mellett levő eperfák egyikére felmászott, de levélszedésközben oly szerencsétlenül csúszott le az ágról, hogy fejével a földre hanyatt bukott. A szörnyű esés következtében mindkét lába és mindkét karja eltörtött, állkaposa kificamodott és arca kiszakad. A borzasztóan eltorzított sebesültet lakására szállították ápolás végett, bár előre látható, hogy nem sokáig bírja ki szenvedéseit. A szerencsétlenül járt asszony 5 kis gyermek anyja. — Ugyancsak aznap történt, hogy **Nikeszku** Szafta zsupaneki asszony szintén eperfalevél szedés közben esett le a fáról s következtében megsebesült. Ezeket a szerencsétlenségeket felhasználjuk annak konstatálására, hogy a selyemtenyésztési felügyelőség az orsovi kerületben ezidén túlsok petét osztott ki. Legalább erre vall azon körülmény, hogy a környékbeli eperfák teljesen kopaszak, bár a hernyók felnevelése még nem ért véget. Miután a kiosztott peték mennyisége nem áll arányban a rendelkezésre álló eperfák mennyiségével, a szegény nép kénytelen a legmagasabb fák legveszedelmesebb ágaira kúszni, hogy a szükséges levelekhez jusson. Hajmeresztő látványoknak vagyunk szemtanúi, ha az eperfák mellett elhaladunk. Valóságos istenkisértés az a kétségbeesett vakmerőség, mellyel néhány levelet megszerezni lehet. Ajánljuk az illetékes körök figyelmébe, hogy ezentul számoljanak a meglévő eperfák számával.

Idegen forgalmunk. A kecskeméti kegyesrendi főgymnázium Aldunánkra kirándulást rendez *Molnár* Kálmán piarista tanár vezetése alatt; e hó 26-án d. u. 1/2 2 órakor érkeznek vasuton városunkba, s innen másnap reggel hajóval Bázias felé távoznak. Az iskolában lesznek elszállásolva.

Szerencsétlen cseresznyeszedés. Zsupanek községnek ugyancsak kijutott mult vasárnap a balesetekből. A fennebb említett szerencsétlenségeken kívül még két esetről tudunk, melyet ismét a fákra mászkálás okozott. *Csukuleszku* Mária és *Oláriu* József tanuló másztak fel a fára cseresznyéért, de mindketten többé-kevésbé erősebb sérülésükkel fizettek vigyázatlanságukért. Előbbi a nyakszirtjén, utóbbi karján sebesült meg.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás a „Vaskapun“ átszállított uszályokról és azok rakományairól.

1904. máj. 30-tól — jún. 5-ig.
Duna-Gőzhajózási-Társaság szállítása:
 12. 6539 T-Szeverin Regensburg buza 4795 q.
 65245 Cetatea Budapest tengeri 4900 q.
 6706 Vereiorova Passau „ 3576 q.

Magy-Folyam-T-R-Társaság szállítása:
 9. 356 Gruja Passau tengeri 1904 q.
 „ Vereiorova Passau „ 2150 q.

Anyakönyvi hivatalból.

Hivatalos órák:

Hétköznapokon d. e. 8-9.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 9-11.

Népmozgalmi kimutatás:

1904. évi május 1-től 31-ig terjedő időre.

Született:

Stanczl Amáliának leány — Dubovics Jánosnak leány — Hergész Péternek leány — Notheisz Józsefnek fia — Oprea Verszaviának leány — Poszmanov Miklósnak leány — Fliegelmann Dávidnak leány — Deszkovics Ferencnek leány — Maron Vencelnek leány — George Mariának fia.

Házasságot kötöttek:

Hrubi József Michl Karolával.

Házasságra jelentkeztek:

Lemaries Szvetozár és Szvaton Katalin — Hausleitner Miklós és Sajty Juliánna — Sternheim János és Leitner Eszter — Steiner Mátyás és Lasch Mária — Müller Ernő és Klucker Laura — Zmeck Ferenc és Grászler Mária — Bozsó József és Schreiner Ilona — Theodor Lazarevics Vazul és Eberhardt Jozefa — Kovarnekk György és Felser Julia Valéria.

Meghalt:

Jovanovics Illés 69 éves [szervi szívbaj] — özv. Pokorny Károlyné szül. Eszterling Zsuzsanna 73 éves [szerviszívbaj] — Biácsi Károly 25 éves [yakkbélkörülíllob] — Miok Jánosné szül. Tek Mária 64 éves [tüdőgümőkör] özv. Babucz Demeterné szül. Mohora Anna 71 éves [aggkori végkimerülés] — Alexiovics Demeter 76 éves [szervi szívbaj] — özv. Pasujka Dánielné szül. Orzeszku Mária 60 éves [aggkori végkimerülés] — Kühn József 53 éves [tüdővész] — Schmieder Oszkár 62 éves [gyomorrák] — Rojeszko János 85 éves [tüdőgyulladás] — Milos János 33 éves [tüdőgümőkör] — Herdi Jozefa 3 hónapos [ránggöresök].

Hazai ipar!

!Pártoljuk a hazai ipart!

„Emke“
padlófényező és

„Emke“
parkettfényező.

Az „Emke“ padlófényezőmáz ajtókat, ablakokat, konyhaberendezés, s különösen szobapadlónak szép, tartós színt és fényt kölcsönöz; az „Emke“ parkettfényező pedig szép fénye és kiváló tartóssága által tűnik ki.

A legjobb minőségű anyagból készült s nagyon olcsó.

Tessék megpróbálni!

Kapható:

Reutter Miklós

fűszer-, porcellán-, lámpa- és üvegkereskedésében Orsován.

Magyar gyártmány!

5% jótékony céllal!

5% az „Emke“-nek!

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas** ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert. Elsősorban a **mohai**

ÁGNES

forrás mint természetes szénsavdús ásványvíz. föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemesak biztos óvószert fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosknál fogva külön szert a legkülönbözőbb **gyomor, légső és húgyszervi betegségeknek.** Azért tehát

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **gyomor-, bél és légsőhuruttól** szabadulni akarunk.

Dr. Kétly.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha a **vesebajt** gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **étvágyhiány és emésztési zavarok** állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **májbajoktól és sárgaságtól** szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél**, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az **Ágnesforrás** vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Árlapot s prospectust kívánatra bérmentve küld a mohai **Ágnesforrás** kezelősege Mohán, Fejérmegye.

Kedvelt borvíz. **Kedvelt borvíz.**

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

A

GUTMANN TESTVÉREK

drenkovai kőszénbányái termelnek kitűnő minőségű **szenet** ipari célokra, különösen jó **kovács szenet**, továbbá **sajtolt szenet** (brikett) 7 kgr. súlyban, mely utóbbi gőzgépnél, kályha tüzelésnél és különösen tengelyen való szállításra kiválóan alkalmas.

MEGRENDELÉSEK

GUTMANN TESTVÉREK

BUDAPEST

V. Mérleg útca, 3. szám alatti címre intézendők.

HANDL JÓZSEF

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR-, IRÓ-

ÉS RAJZSZER KERESKEDÉSE

AJÁNlja MINDENNEMŰ NYOM-

TATVÁNYAIT ÉS

TANSZER FEL-
SZERELÉSEIT.

EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ

FIU AZONNAL FELVÉ-

TETIK NYOMDÁSZ-

INASNAK.

Az „Orsovai Hírlap“-ban közölt hirdetések a legju-tányosabban számíttatnak.